

Vještine odraslih

prezentacija i radionica

Mag. Estera Možina

Darijan Novak

Andragoški Center Slovenije

Gradimo mostove u obrazovanju odraslih
Building Bridges in Adult Education

21. i 22. oktobar 2016., Mostar, Bosna i Hercegovina

Sadržaj

- Uvod
 - O vještinama odraslih
 - Stanje u Sloveniji
 - Početak rada na strategiji vještina u Sloveniji
- Radionica
- Rezime

Vještine odraslih u centru pažnje politika i pojedinih struka

Razlozi izmedju ostalom:

- Objava rezultata **PISA**, novembra 2013, (sljedi nova novembra 2016)
- Objava **rezultata PIAAC** u oktobru 2013, u junu 2016

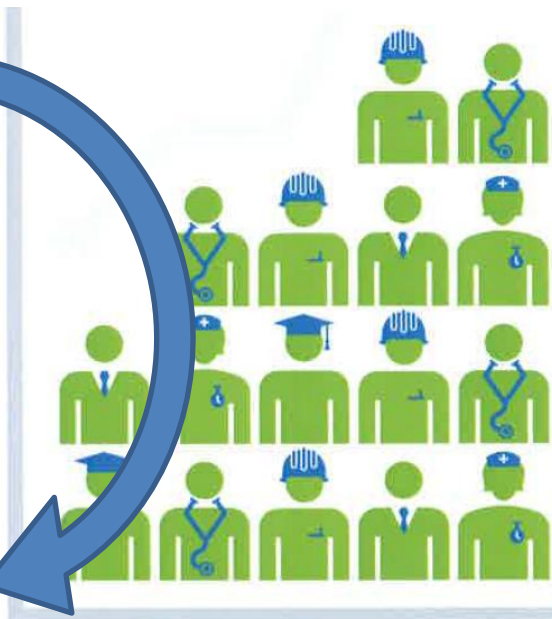
< 70 miljuna odraslih
sa niskim vještinama u EU

PIAAC = medjunarodno istraživanje o vještinama odraslih pod pokroviteljstvom OECD, 33 zemalja, od toga 20 zemalja EU

Jačanje vještina potiče ekonomsku efikasnost in društvenu pravednost

... potiče
produktivnost in
ekonomsku rast ...

... ima socialne efekte:
bolje zdravlje, viša
društvena i socialna
inkluzija ...

... potiče
zapošljavanje, i
kvalitetna radna
mjesta

Vještine odraslih u centru pažnje politika i pojedinih struka

EU:

- New Skills Agenda for Europe 2020
 - Recommendation on Skills Guarantee (prijedlog)
- EPAL portal (informiranje, dobre prakse ..)
- Mreža European Basic Skills Network (fokus na vještinama odraslih)
- ...

Slovenija:

- **Strategija upotrebe vještina (2017)**
- **ESF perspektiva 2020**
 - programi za razvoj vještina odraslih
 - validacija vještina in savjetovanje za OO

Razvojni izazovi Slovenije na području vještina

- **za 40% manje radnih mjesta** za nekvalifikovane radnike do 2020 (< 20% visokokvalifikovani radnici) (u ET Monitor, 2014).
- **staranje stanovništva** (u 2050 u EU dva puta više starijih, u Sloveniji već 2035 (Eurostat, 2011).
- na trgu rada **najmanji dio aktivnih poslje 55 godine.**
- **vještine odraslih su ispod prosjeka EU i OECD.**

Hierarhija različitih vještina

NE-PRENOSIVE VJEŠTINE

Organizacijsko
specifične

Stručno specifične

Stručno generične

Ključne / osnovne

PRENOSIVE VJEŠTINE

Hierarhija različitih vještina

NE-PRENOSIVE VJEŠTINE

Organizacijsko
specifične

Stručno specifične

Stručno generične

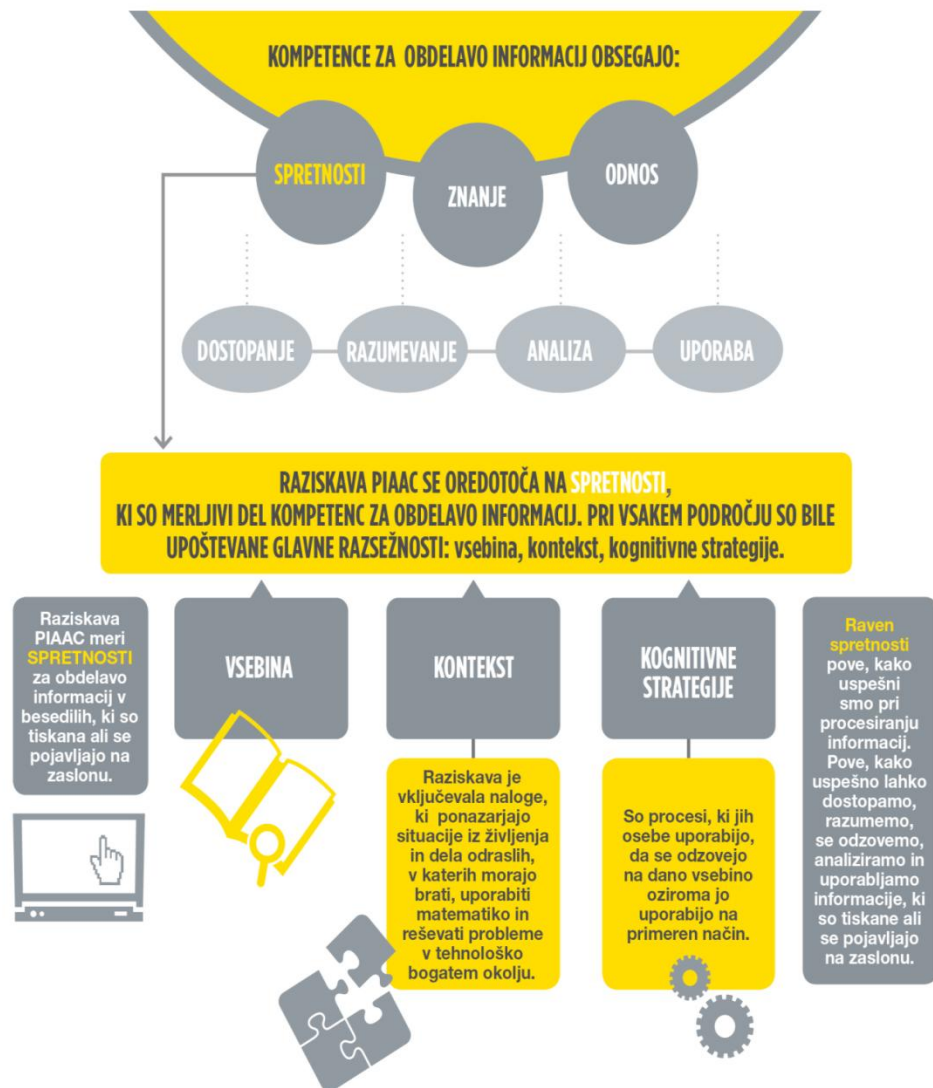
Ključne / osnovne

EU 8
ključnih
kompe-
tencija

PIAAC

PRENOSIVE VJEŠTINE

PIAAC mjeri vještine za obradu informacija u populaciji 16-65

VJEŠTINE -
su mjerljivi dio
kompetencija za
obradu
informacija

Koje **VJEŠTINE** ispituje PIAAC?

TEKSTUALNE VJEŠTINE

pojedine
BRALNE
vještine

MATEMATIČNE VJEŠTINE

**RJEŠAVANJE PROBLEMA U
TEHNOLOŠKO BOGATOJ
OKOLINI**

**UPOTREBA VJEŠTINA U
SVAKODNEVNOM ŽIVOTU I PRI RADU**

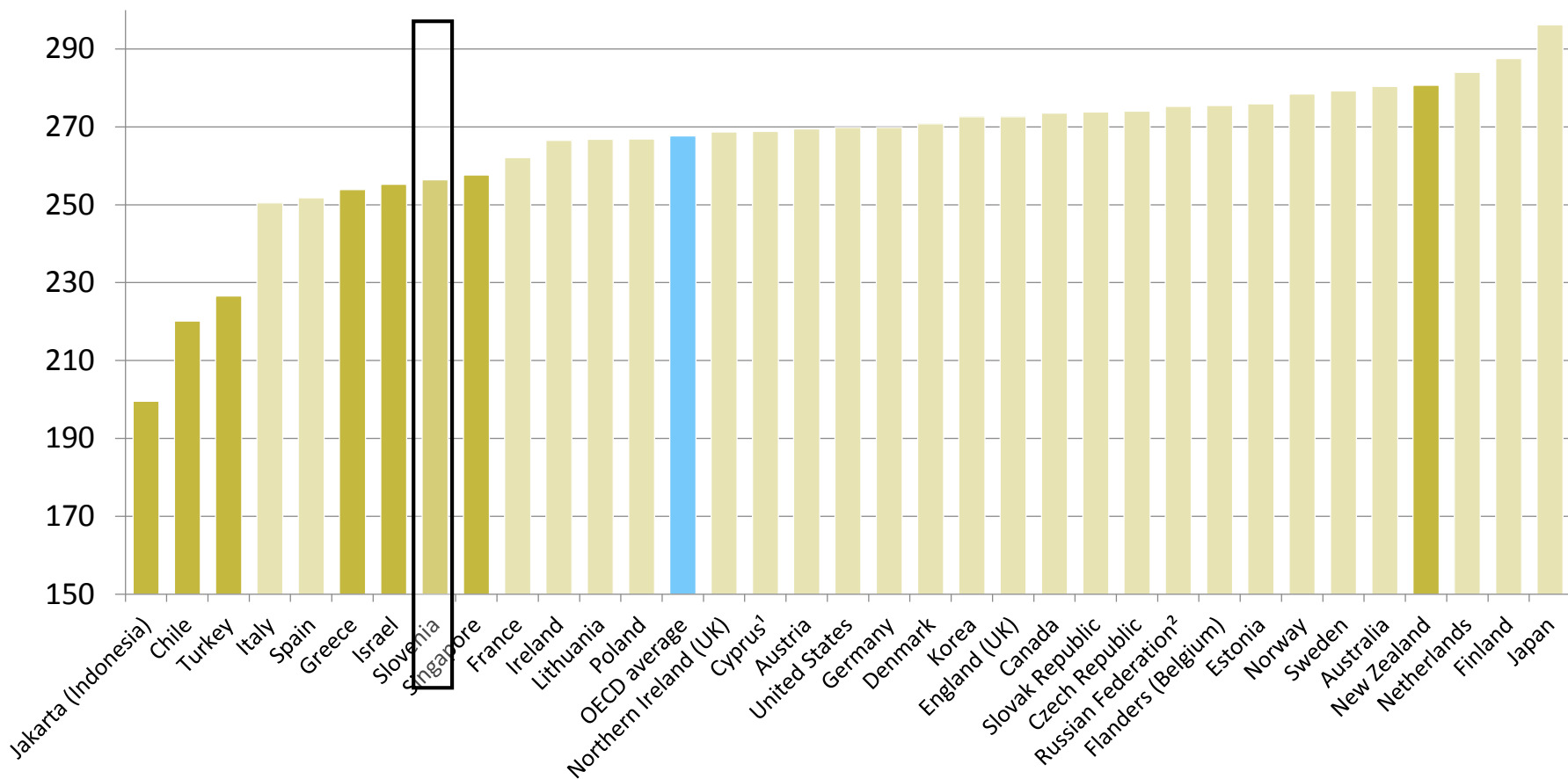

Tekstualne vještine odraslih 16-65, 33 zemalja OECD

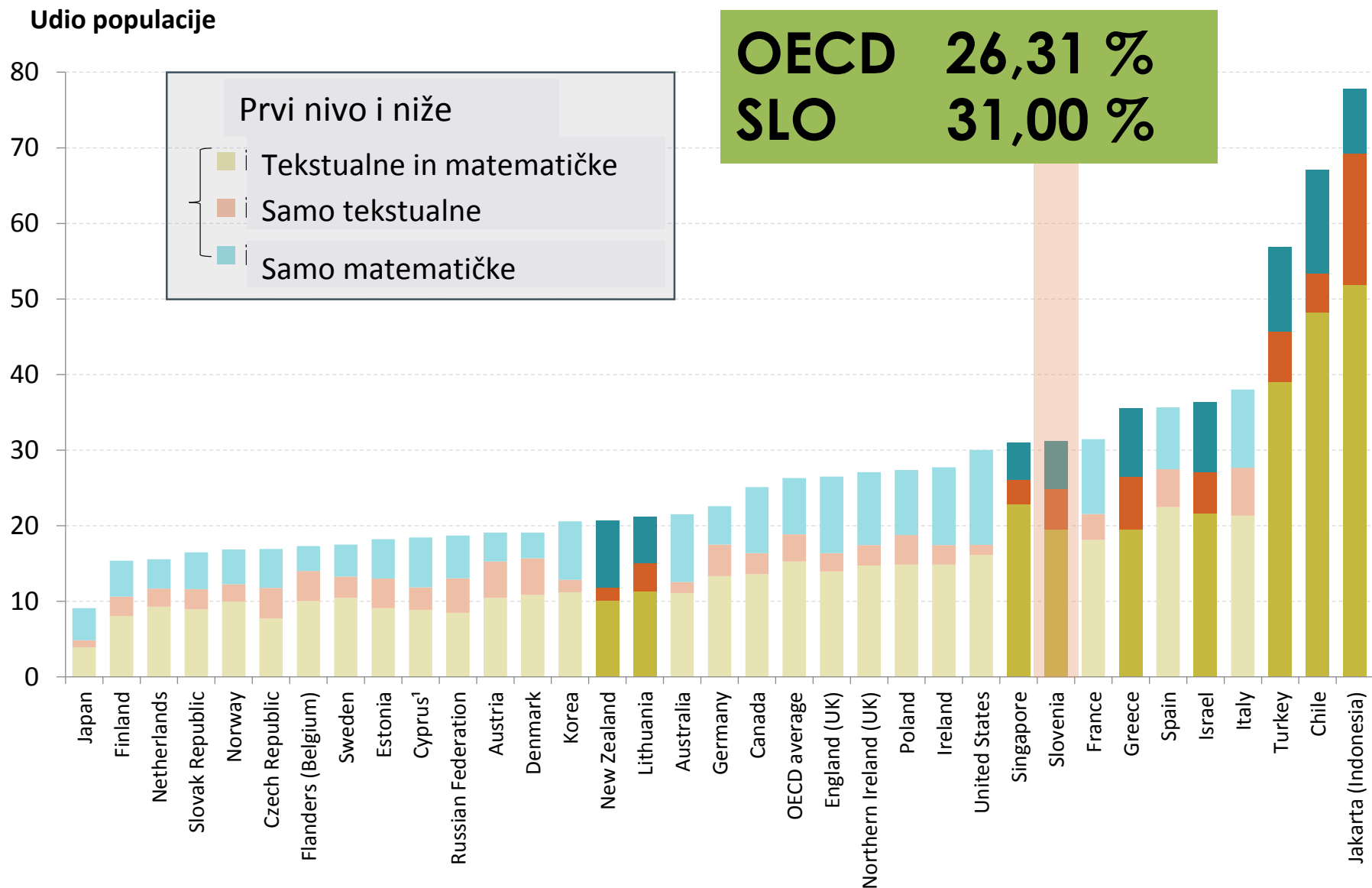
Prosječni rezultat

OECD	268
SLO	256

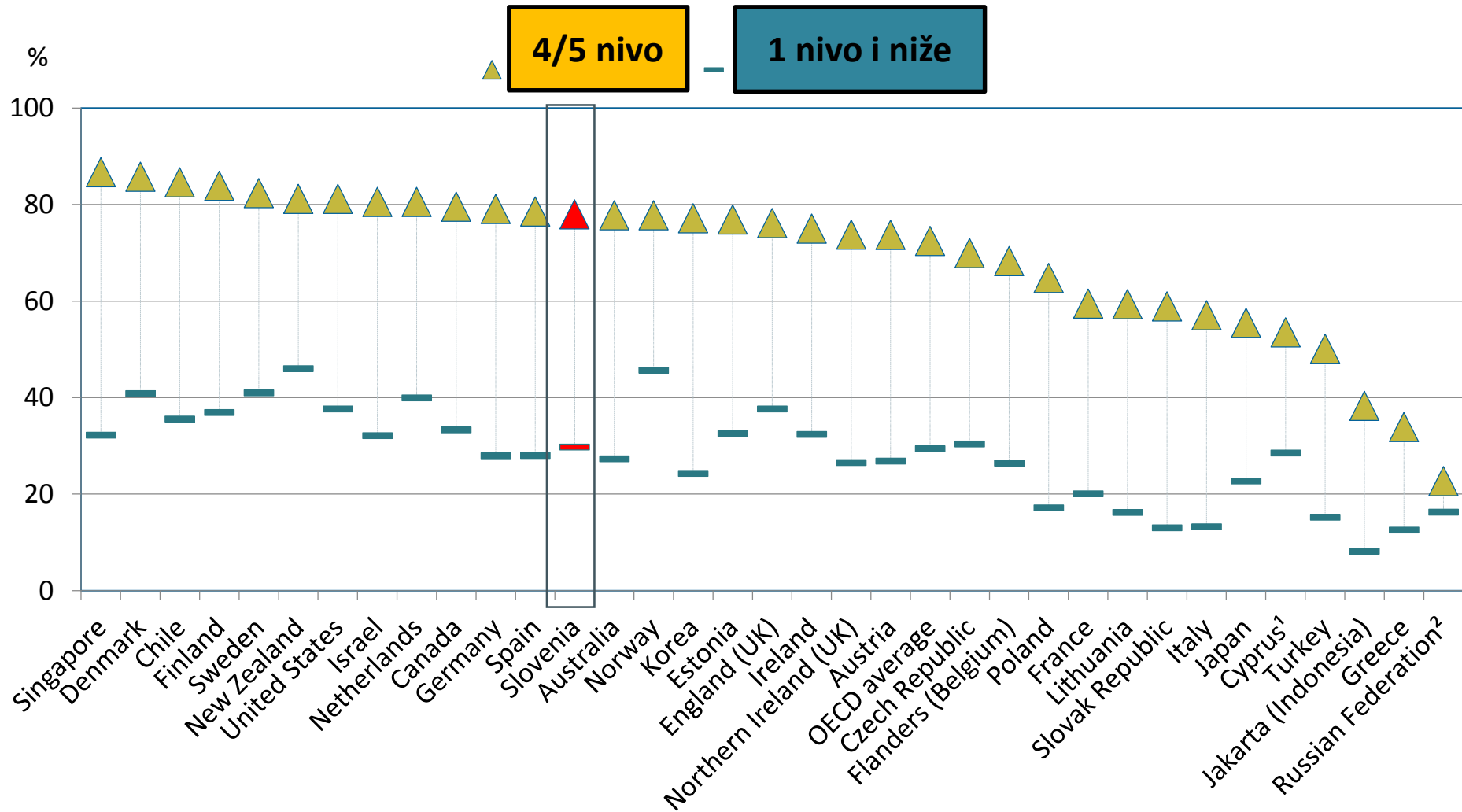
Literacy score

Odraslih 16-65 sa niskim dostignućima, 33 zemalja OECD

Participacija u OO s obzirom na nivo vještina 16-65, 33 zemalja OECD

Vještine obrade informacija

Zavise od socio demografskih karakteristika:

- Nivo obrazovanja
- Starost
- Nivo obrazovanja roditelja
- Migrantski status i pozadina
- ...

Uticaju na rezultate na trgu rada i društvene ishode:

- Radnici sa boljim vještinama su češće zaposleni, zaraduju više, su boljeg zdravlja, imaju više puzdanja u strukture, su aktivni v društvenim djelatnostima
- Radnici, koji više čitaju na radnim mjestima, imaju bolje plate.

Strategija razvoja i upotrebe vještina u Sloveniji

OECD Strategija razvoja in upotrebe vještina u Sloveniji

Kratko:

- Projekat OECD, koordinira Ministarstvo za obrazovanje + 8 različitih resora
- Metodologija rada: radionice sa socialnim partnerima
- Prva faza 2017 – diagnostični izvještaj , slijedi akcijski plan
- Rezultati PIAAC su važni za pripremu izvještaja
- Strategija će postat jedan od 5 područja Strategija razvoja Slovenije

Koncept strategije vještina OECD:

4 stupovi

Razvoj vještina

stanovnika na
svim područjima
obrazovanja

Jačanje sistema upravljanja vještinama

Aktiviranje ponude vještina

stanovnika na
trgu rada

Djelotvorna upotreba vještina

stanovnika na radnim mjestima

1. stup: Razvoj odgovarajućih vještina

Razvoj odgovara- jućih vještina

Dostup, kakovost,
razvoj, podizavanje
razine obrazovanja

Na koje načine može država razvijati i utjecati na vještine:

- Potiče i omogućuje odraslim učenje tokom cijelog života.
- Povezuje socijalne partnere kod razvoja i izvođenja programa obrazovanja i osposobljavanja.
- Omogućuje visoku kvalitetu obrazovanja i osposobljavanja.

1. stup: Razvoj odgovarajućih vještina

Razvoj odgovarajućih vještina

Dostup, kakovost, razvoj, podizavanje razine obrazovanja

Na koje načine može država razvijati i utjecati na vještine:

- Potiče i omogućuje odraslim učenje tokom cijelog života.
- Povezuje socijalne partnere kod razvoja i izvođenja programa obrazovanja i osposobljavanja.
- Omogućuje visoku kvalitetu obrazovanja i osposobljavanja.

Pitanja i izazovi u Sloveniji?

1. Što rade obrazovne organizacije, poslodavci i drugi u vezi razvijanja odgovarajućih vještina za trg rada?
2. Postoje li kakvi dokazi, da vještine mladih ne odgovarjaju zahtjevima radnih mjesta?
3. Stariji odrasli imaju naročito nizke vještine, kakve mogućnosti imaju, ako bi željeli razvijati vještine?

2.stup: Aktiviranje vještina na trgu rada

Koje su mogućnosti aktiviranja vještina:

- Potiče ljude, da aktivno nude svoje vještine na trgu rada.
- Otkriva neaktivne pojedince i razloge za njihovu neaktivnost.
- Smanjuje besposlenost i pomaže mladim ljudima, da ostanu na trgu rada.
- Ne stimulira prijevremeno umirovljenje.

Aktiviranje ponude vještina

stanovnika

Bezposelni,
održavanje radne
djelatnosti starijih,
integracija
migranata ...

2.stup: Aktiviranje vještina na trgu rada

Koje su mogućnosti aktiviranja: vještina:

- Potiče ljude, da aktivno nude svoje vještine na trgu rada.
- Otkriva neaktivne pojedince i razloge za njihovu neaktivnost.
- Smanjuje besposlenost i pomaže mladim ljudima, da ostanu na trgu rada.
- Ne stimulira prijevremeno umirovljenje.

Izazovi i pitanja u Sloveniji:

1. Što sprječava starije ljude, da nisu duže aktivni na trgu rada? Što bi trebali učiniti, da ostanu aktivni?
2. Zašto je 1 od 2 bezposelnih bez rada više od godinu dana?

Aktiviranje ponude vještina

stanovnika

Bezposelni, održavanj radne djelatnosti starijih, integracija migranata ...

3. stup: Djelotvorna upotreba vještina

Koji su načini za poticanje djelotvorne upotrebe vještina:

- Stvaranje veće povezanosti između vještina odraslih i zahtjeva radnih mjesta.
- Poticanje i pomoć poslodavcima, da bolje iskoriste vještine i talente zaposlenih.
- Poticanje poduzetništva.
- ...

**Djelotvorna upotreba
vještina stanovnika**

3. stup: Djelotvorna upotreba vještina

Koji su načini za poticanje djelotvorne upotrebe vještina:

- Stvaranje veće povezanosti između vještina odraslih i zahtjeva radnih mjesta.
- Poticanje i pomoć poslodavcima, da bolje iskoriste vještine i talente zaposlenih.
- Poticanje poduzetništva.
- ...

Izazovi i pitanja u Sloveniji:

1. Da li je bilo dovoljno učinjeno sa strane edukatora in poslodavca – da bi pomogli mladim diplomantima, da što prije prenesu teoriju u praksu na radnim mjestima?
2. Kako bi efikasno implementirali kulturu poduzetništva od škole do radnog mjesta?

**Djelotvorna upotreba
vještina stanovnika**

4. stup: Jačanje sistema upravljanja vještina

Jačanje sistema upravljanja vještina

Financiranje,
upravljanje, evalvacija
učinkov

Kako se postiže efikasan sistem upravljanja vještina:

- Usvajanjem suradnje resora u razvoju i implementaciji politika vještina.
- Stvaranjem lokalnih i nacionalnih partnerstva za pobuđivanje implementacije politika vještina.
- Pristupačnost korisnicima kvalitetnih informacija o obrazovanju i trgu rada.

4. stup: Jačanje sistema upravljanja vještina

Pitanja i izazovi u Sloveniji:

1. Koje su glavne bariere koje sprečavaju efikasno partnerstvo između ministarstva i socialnih partnera?
2. Koje informacije imaju na raspolaganju obrazovne organizacije, poslodavci, tražioc posla, studenti, da bi razvili, aktivirali i djelotvorno upotrijebili vještine?

Jačanje sistema upravljanja vještina

Financiranje, upravljanje, evalvacija učinakov

Kako se postiže efikasan sistem upravljanja vještina:

- Usvajanjem suradnje resora u razvoju i implementaciji politika vještina.
- Stvaranjem lokalnih i nacionalnih partnerstva za pobuđivanje implementacije politika vještina.
- Pristupačnost korisnicima kvalitetnih informacija o obrazovanju i trgu rada.

Radionica

Voditelji: mag. Estera Možina i Darijan Novak

VJEŠTINE ODRASLIH

Ciljevi radionice

- **Senzibilizacija za izazove na području vještina.**
- **Identifikacija značajnih izazova u regiji.**
- **Prijedlozi za suradnju u regiji (na primjer diseminacija primjera dobrih praksi, povećanje kapaciteta za akciju).**

Rad u grupama: 45 min

Instrukcije

- 8 grupa, nacionalno pomiješanih, odgovara na pripremljena pitanja.
 - Svaka grupa odredi prezentatora i zapisničara!
- 2 grupe rade na istom stubu:
 - STUB 1: Razvijanje vještina
 - STUB 2: Aktiviranje vještina
 - STUB 3: Djelotvorna upotreba vještina
 - STUB 4: Jačanje sistema vještina
- Zaključci radionice 15 min
 - Poručuje se po grupama.
 - Rezime

Rad u grupama: 45 min

Instrukcije

1. Individualno razmislite o izazovima na području vještina.
2. Diskusija u grupi i konsenzus oko 2-3 glavna izazova.
3. Kako bi suradjivali u regiji u tom pogledu?
4. Prezentacija zaključaka diskusije u grupama i rezime

5'

25'

10'

15'

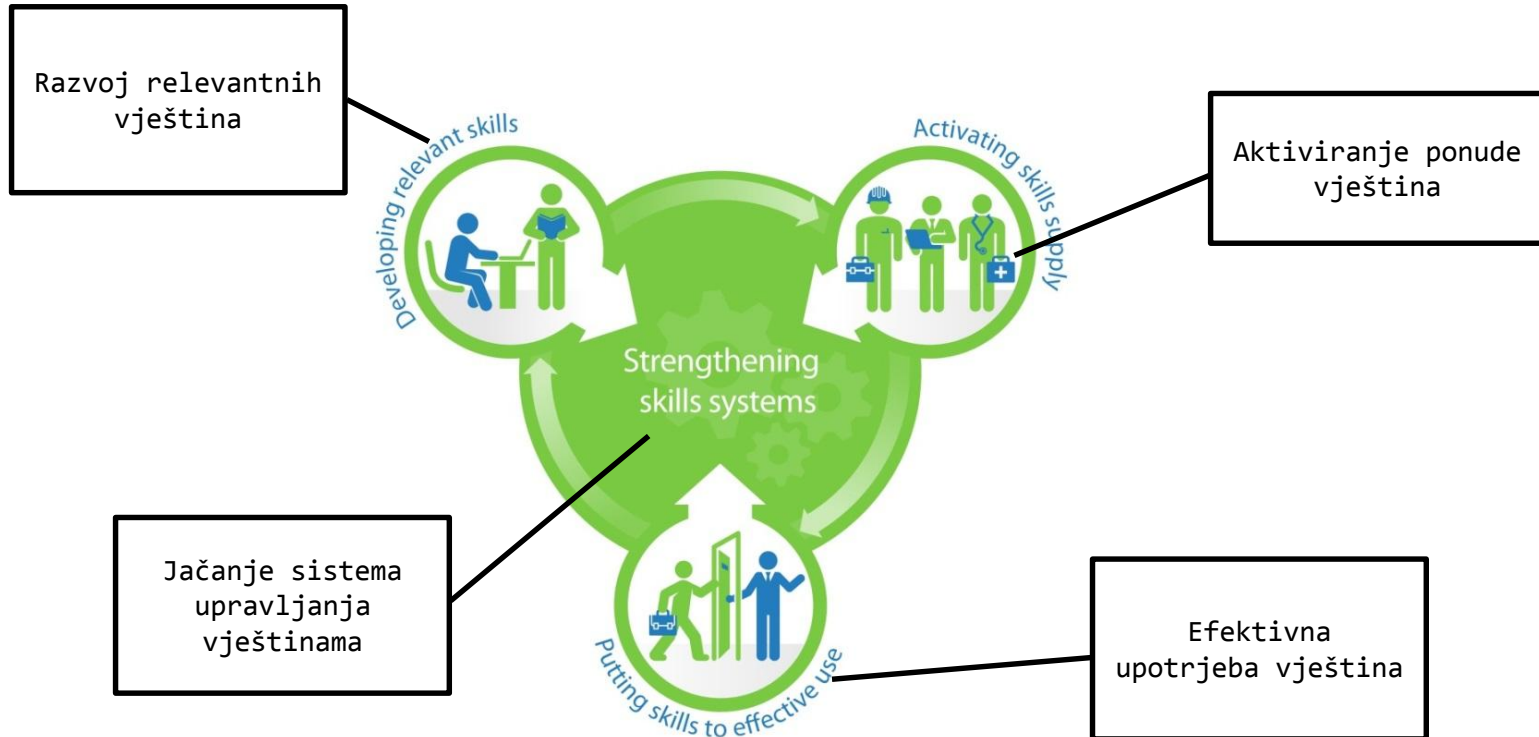
Instrukcije

Kartica za individualni rad

Izazovi na području vještina odraslih

Svaki sudionik za sebe zabilježi najznačajniji izazov (ili više izazova) na području vještina odraslih.

Pokušajte izazov(e) smjestiti u odgovarajući stup.

Instrukcije

STUB 1: Razvijanje vještina odraslih

G1

1. Pitanje: Svako posebno neka razmisli koji je po njegovom mišljenju najveći izazov na području razvoja vještina odraslih i neka to napiše? Upotrijebite kartice za individualni rad? (5minuta)

2. Pitanje: Predstavite drug drugom izazove koje ste napisali i o njima razgovarajte. U grupi odlučite i napišite najviše dva do tri izazova na području razvoja vještina. (25 minuta)

Napišite izazove!

3. Pitanje: Na kojem području razvoja vještina postoje mogućnosti saradivanja između regija i kako?

Razmislite o suradnji!

Država može razvijati određene vještine na načine:

Potiče i omogućuje odraslim učenje tokom cijelog života

Povezuje socialne partnere kod razvoja i izvođenja programa obrazovanja i osposobljavanja

Omogućuje visok kvalitet obrazovanja i osposobljavanja

Potiče jednakosti preko omogućivanja pristupa i uspješnosti u kvalitetnom obrazovanju za sve.

Omogućuje dugoročno održavanje razvoja vještina i u periodu gospodarske recesije

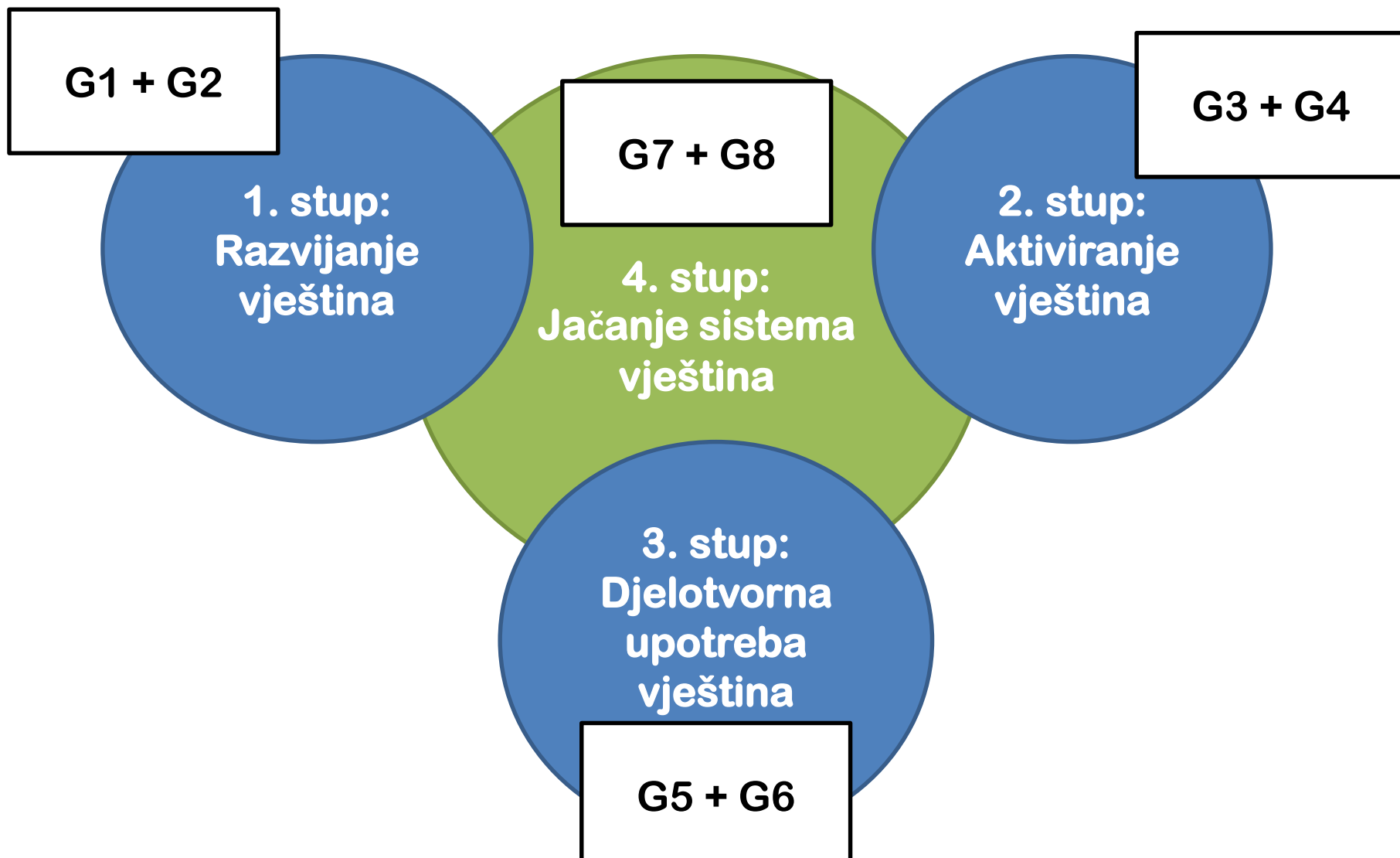
Omogućuje međunarodnu pokretljivost osposobljenih ljudi za premošćivanje nedostatka vještina

Pitanja za pomoć:

Što je od navedenog na području razvoja vještina već uspostavljeno?

Što bi trebalo po vašem mišljenju još uzpostaviti za razvoj vještina odraslih?

Rad u grupama: 45' **Instrukcije**

Evo, pa da počnemo!

5'

25'

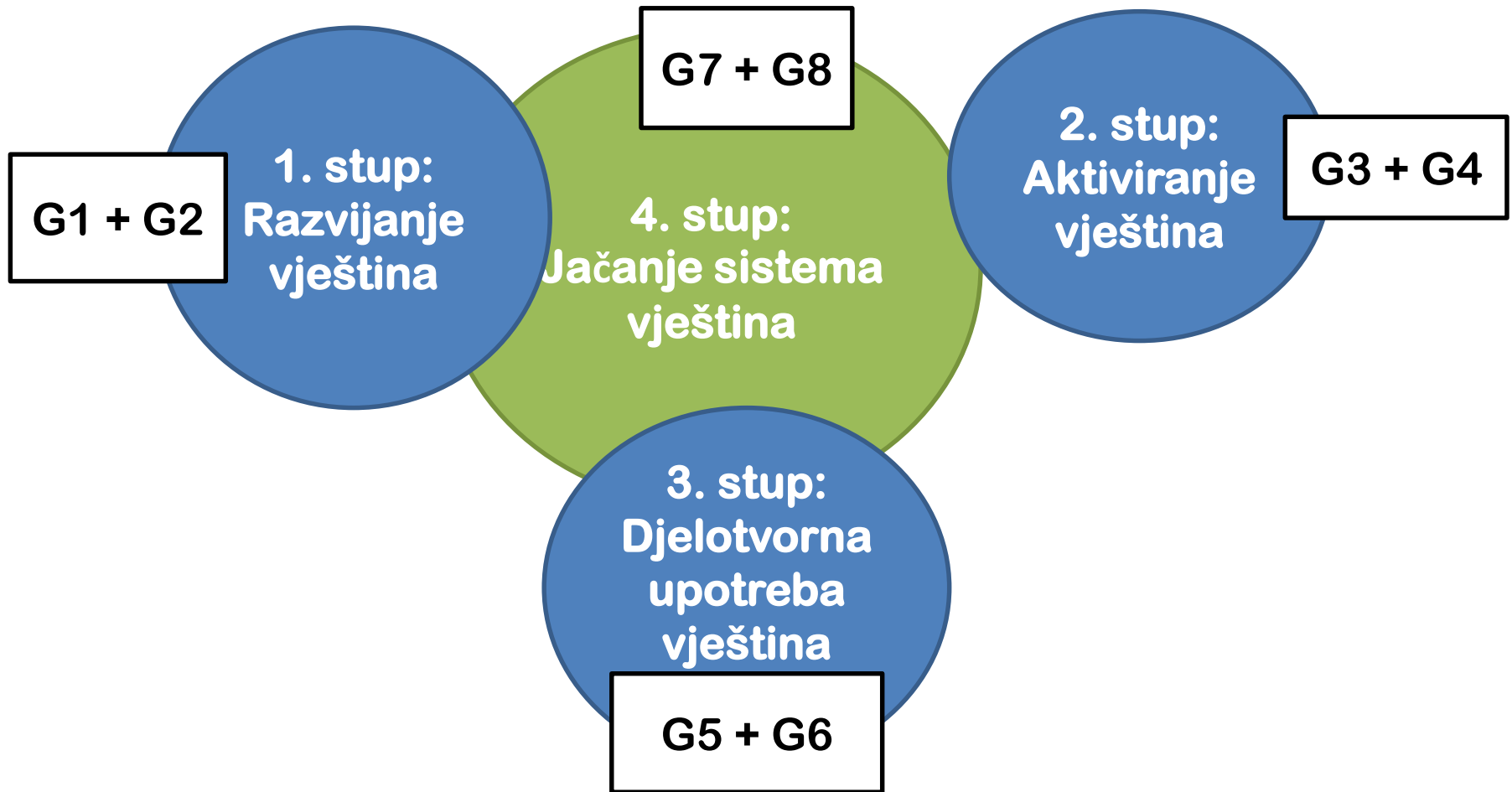
10'

Slijedi prezentacija zaključaka diskusije u grupama

- Poručuje jedna grupa, koja je radila na pojedinom stubu, druga dopunjuje.
- Rezime

Koji so naši glavni izazovi na području vještina?

Koje su mogućnosti in interesi za suradivanje na području vještina?

9 izazova u Sloveniji

Razvoj vještina

1. Opremiti studente in diplomante sa vještinama za uključivanje na tržište rada i u društvo.
2. Unaprediti vještine odraslih sa niskim vještinama.

Jačanje sistema vještina

7. Uključujuće i djelotvorno upravljati sistemom vještina.
8. Omogućiti informacije o vještinama za bolje informiranje i oblikovanje politika koje temelje na podacima.
9. Nepristrano in djelotvorno financirati i oporezivati vještine.

Aktiviranje vještina

3. Povećati dio radno aktivnog stanovništva u svim starosnim grupama.
4. Privući i zadržati nadarene ljude.

Djelotvorna upotreba vještina

5. Poboljšati iskorištenost vještina na radnim mjestima.
6. Upotrijebiti vještine za poduzetništvo i inovacije

Hvala vam na
povjerenju in suradnji!

Više informacija:

ester.mozina@acs.si

darijan.novak@acs.si

<http://piaac.acs.si/>

<http://www.oecd.org/skills/nationalskillsstrategies/>